

Contribution ID: 184

Tür: Oral Presentation

Yapay Zekanın Psikoterapide Kullanımı Üzerine Bir Değerlendirme

20 Aralık 2024 Cuma 09:00 (30 dakika)

Yapay zekâ, temelde bilgiyi işleyebilme üzerine kurulmuş bir teknolojidir. İnsanı doğrudan inceleyen bir bilim dalı olan psikolojinin yapay zekadan ne ölçüde etkilendiği merak konusu olmaya devam etmektedir. Psikolojinin en yaygın uygulama biçimi olarak kabul edilen psikoterapi, kişide var olan uyumsuz duygu, düşünce ve davranışların psikoterapist tarafından bilimsel psikolojik teknik ve yaklaşımlar kullanılarak uyumlu duygu, düşünce ve davranışlara dönüştürülmesi süreci olarak tanımlanmaktadır. Bu pratikte dinleme, gözlemleme, farkındalığı artırma ve müdahalelerde bulunma eylemleri yoluyla bir dönüşüm süreci uygulanması söz konusudur. Psikoterapi her zaman, hastaların semptomlarında ve işlevselliklerinde klinik bir değişim yaratmak için profesyonel bir ilişkinin parçası olarak sunulan tedaviye özgü farklı bileşenlerin etkileşimini içeren insani bir çaba olmuştur. Çeşitli ortamlarda ve popülasyonlarda çok çeşitli ruhsal ve davranışsal bozukluklar için psikoterapi tedavilerinin etkinliğini göstermek üzere çok sayıda araştırma ve klinik çalışma yapılmıştır. Terapötik çalışma, bilişsel ve duygusal anlayışı vurgulayarak bir değişim sürecini tetiklemek için araçlar ve teknikler kullanmayı sürdürmektedir. Yapay zeka ise ruh sağlığı hizmetlerinde yeni bir çağ başlatarak, teşhis doğruluğundan terapötik müdahalelerin uygulanmasına kadar her şeyi dönüştürme yolunda ilerlemektedir. Yapay zeka temelli psikoterapinin üç önemli faydası, utanç verici deneyimler hakkında rahatça konuşabilmek, her zaman erişilebilir olmak ve uzaktan iletişime erişmek olarak ileri sürülmektedir. Bununla birlikte, çok boyutlu veri tabanları, önyargıları ve keyfi sınıflandırmaları beraberinde getirerek dağınık, yanlış tanılanmış ve eksik verilere yol açmaktadır. Yürütülen terapi türünden daha önemli olan şeyin terapist ve hasta/danışan arasındaki uyum olduğu bilinmektedir. Yapay zeka çıkarımlarına aşırı güvenmenin psikoterapinin insani yönünü gölgede bırakabileceği potansiyel bir risk olarak ortaya çıkmaktadır. Sofistike bir yapay zeka modeli, kendisini bir hastanın ihtiyaçlarına göre ayarlayıp iyi bir psikoterapist rolünü üstlenebilir mi? Bu söz el bildiride bu soru bağlamında yapay zekanın psikoterapide kullanımı üzerine genel bir derleme sunulacaktır.

Anahtar Sözcükler: Yapay zeka, psikoloji, psikoterapi, tanı, tedavi.

Presentation language / Sunum Dili

TR (Türkçe)

Disciplines / Disiplinler

Psychology / Psikoloji

E-mail / E-posta

irematak@yahoo.com

ORCID ID

0000-0003-1155-8416

Institution / Affiliation / Kurum

İstanbul Üniversitesi Psikoloji Bölümü

Country / Ülke

Türkiye

Başlıca yazarlar:: İrem Erdem Atak (İstanbul Üniversitesi)

Sunu yapanlar: İrem Erdem Atak (İstanbul Üniversitesi)

Session Classification: Session 1.4 (Day 3)

Track Classification: Congist'24: Theoretical Foundations